

**Liikenne- ja viestintäministeri
Anne Berner**

Itä-Lapin kuntien (Kemijärvi, Salla, Posio, Savukoski ja Pelkosenniemi) edustajina esitämme arvoisalle liikenne- ja viestintäministerille seuraavia toimenpiteitä:

Kemijärven biojalostamohanke etenee vauhdilla. Biojalostamo vaikuttaa erittäin suuresti Itä-Lappiin ja sillä on myös merkittäviä vaikutuksia koko Lapin ja Suomen tasolla. Rakentamisvaihe tuo alueelle noin 2700 rakentajaa, asentajaa ja asiantuntijaa. Valmis jalostamo tarjoaa työtä suoraan 185 henkilölle. Välillisesti Biojalostamon myötä syntyy Itä-Lappiin yli 1100 pysyvää työpaikkaa eri aloille. Tehdas käyttää raaka-aineena pohjoissuomalaisista harvennuspuuta ja haketta 2,8 miljoonaa kuutiota vuodessa. Lisäksi Kemijärvellä sijaitseva puunjalostusyritys Keitele Group kehittyä ja rakentaa pellettitehtaan.

Itä-Lapin matkailu kasvaa ja kansainvälistyy vahvasti, esim. Sallan osalta rekisteröidyt yöpymiset kasvoivat vuonna 2017 edelliseen vuoteen verrattuna 22% ja Pyhä-Luosto-alueella 16%. Matkailun työllisyysvaikutus on noin 500 htv ja rekisteröityjä yöpymisiä oli viime vuonna lähes 300 000.

Savukoskelle suunniteltu Soklin fosfaattikaivos toisi töitä suoraan ja välillisesti noin 2000 henkilölle.

Itä-Lapissa tieverkko vanhenee ja teiden kunto on rapistunut. Merkittävien vireillä olevien teollisuusinvestointien perusteella kaiken tasoisten tiestön ja siltojen peruskorjaaminen on välttämätöntä investointien syntymisen, kannattavan toiminnan ja liikenneturvallisuuden vuoksi. Tieverkon parantaminen palvelee myös muita alueen elinkeinoja. Uudet entistä suuremmat ns. jättirekat vaativat myös osaltaan kantavampia väyliä ja siltoja.

Lapin Ely-keskus on arvioinut Kemijärven biojalostamohankkeen tarvitseman tieverkon parantamisen hinnaksi noin 216 milj. € seuraavalle kymmenelle vuodelle.

Kantatie 82 (Vikajärvi-Sallan raja-asema), valtatie 5 (Kajaani-Sodankylä) ja rautatieosuus Rovaniemeltä Kemijärvelle runkoverkkoon

Itä-Lapin elinkeinoelämän valtaväylä on Vikajärveltä Kemijärven kautta Sallaan kulkeva kantatie 82. Tiellä liikenne lisääntyy ja on jo kasvanut huomattavasti teollisuuden, puutavarakuljetusten, Rovajärven ampuma-alueen, matkailun ja Sallan) raja-aseman vuoksi. Kemijärvelle suunniteltu biojalostamo ja Savukoskelle suunniteltu Soklin kaivos tulevat lisäämään teollisia kuljetuksia huomattavasti lähitulevaisuudessa. On tärkeää varmistaa alueen logistiset toimintaedellytykset. **Kantatie 82 pitää ehdottomasti liittää runkoverkkoon Vikajärveltä Sallan kansainväliselle raja-asemalle asti.**

Myös Kiinan kasvava kiinnostus ja panostus arktiseen alueeseen sekä Koillisväylän avautuminen tulevat lisäämään Kantatie 82 käyttöä tulevaisuudessa. Kantatie 82 on kansainvälisesti tärkeä yhteys arktiselle alueelle ja jäämerelle.

Suomen toiseksi pisimmän tien, Valtatie 5:n liikennemäärät ovat jatkuvasti kasvaneet. Tien tulee kuulua runkoverkkoon myös Pohjois-Suomessa aina Kajaanista Sodankylään asti. Tietä pitkin kulkevat henkilö- ja tavaraliikennemäärät ovat erittäin suuret jo nyt ja tästä johtuen tienkuntoon ja ylläpitoon on keskitettävä erityistä huomiota, jotta turvallinen ja sujuva liikennöinti voidaan turvata myös jatkossa. Sallan rajanylityspaikalle on suunniteltu elintarvikkeiden tarkastuspistettä, joka tulee kasvattamaan liikennemääriä entisestään. Valtatie 5:en kytkeminen runkoverkkoon on merkityksellinen Itä-Lapin elinkeinoelämän tarpeiden ja alueellisen saavutettavuuden kannalta.

Runkoverkon tulee kattaa rautatieosuus Rovaniemeltä Kemijärvelle metsäteollisuuden keskittymän välittömässä läheisyydessä sijaitsevalle puuterminaalille saakka. Kemijärvellä on jo nyt maan merkittävimpiin kuuluva Liikenneministeriön investoima puuterminaalit. Alueelle on tulossa tulevaisuudessa myös puolustusvoimien terminaalit sekä mineraaliterminaalit. Rata on jo nyt sähköistetty koko matkalta ja peruskorjattu Misi-Kemijärvi väliltä vuonna 2018. Runkoverkko pitää ehdottomasti jatkaa Kemijärvelle asti, koska se mahdollistaa kustannustehokkaat ja kilpailukykyiset tavarakuljetukset.

Rautatie Kemijärvi-Salla-Kantalahti

Salla-Kantalahti-Murmansk yhteys on jäämeren yhteyksistä kustannuksiltaan edullinen ja ainoa vaihtoehto, joka yhdistyy Venäjän ja Kaukoidän/Kiinan rataverkkoon mahdollistaen myös tavaraj- ja henkilöliikenteen rautateitse sekä mm. puutavaran tuonnin pohjoisen suuriin biotekdashankkeisiin (Kemijärvi, Kemi). Soklin pistoraide tuo ratalinjaukselle vahvoja synergiaetuja lisäten niin rata- kuin kaivoshankkeen kokonaiskannattavuutta.

Raideliikenne: Kemijärven yöjuna/autovaunut

Nykyinen yöjunayhteys tulee säilyttää ja ostoliikennesopimusta jatkaa. Kemijärven yöjunayhteys on elinehto koko Itä-Lapin matkailun ja muun elinkeinoelämän kehittymiselle. Käyttäjät ovat niin seutukunnan asukkaat kuin muualta tulevat matkailijat.

Viisumivapaus ja helikopterimatkailu

Itä-Lapin kuntayhtymä esittää myös, että Itä-Lapin ja Luoteis-Venäjän välille perustetaan 72 tunnin viisumivapauden kokeilualue Pietarin risteilyiden tapaan. Tämä lisäisi liikkuvuutta ja kaupankäyntiä rajan molemmin puolin.

Itä-Lapissa on yrityksiä, joita kiinnostaa helikopterimatkailun kehittäminen Murmanskin alueelle.

Dina Solatie, FT
kehittämispäällikkö
Itä-Lapin kuntayhtymä